

Van de kerstmarkt naar Ghana

Twee weken vanuit je vertrouwde klaslokaal in Nederland een uitstapje maken naar een totaal andere wereld. Het overkwam Cindy Willems, leerkracht groep 6 van basisschool De Schakel in Leersum. Met het programma World Teacher van onderwijsontwikkelingsorganisatie Edukans nam ze een kijkje bij haar collega's in Ghana. 'Die kinderen willen zo graag leren. Ze grijpen alle kansen die worden aangeboden.'

De jaarlijkse kerstmarkt in 2017 van stichting Fluenta waarvoor ze werkt, zal de 27-jarige Cindy Willems niet snel vergeten. 'Daar zijn altijd allerlei standjes, ook van goede doelen. Vorig jaar was daar ook Edukans, de ontwikkelingsorganisatie voor onderwijs. Ze stonden daar met leraren die hadden deelgenomen aan het programma World Teacher. Ik ben daar even blijven staan om te luisteren naar wat ze te vertellen hadden. Ik werd daar zó enthousiast van. Vervolgens werd er een mail rondgestuurd vanuit Fluenta over het Edukans-programma. Zodra ik de mail zag, dacht ik: Ik ga me opgeven, want dit is de kans van mijn leven!' World Teacher is het Edukans-programma voor professionalisering van (bijna-)leerkrachten en schoolleiders. Deelnemers reizen voor 15 dagen naar Malawi, Ghana, Oeganda, Suriname of India. Tijdens de reis werken ze aan beter onderwijs met studenten en ervaren onderwijsprofessionals uit Nederland én het land van bestemming.

REIS VAN JE LEVEN

In januari gaf Cindy zich op en afgelopen oktober vertrok ze daadwerkelijk, naar Ghana. Vanuit de stad Ho werd ze met drie andere Nederlandse collega's gestationeerd op een school op dertig minuten rijafstand. 'Echt ongelooflijk', is haar eerste reactie op de vraag hoe het was. 'Ze noemen dit de

reis van je leven en dat is ook echt zo. Het is zeker een kans om te pakken, want je ziet zo'n andere wereld. De eerste dagen zijn onvoorstelbaar. Natuurlijk, je ziet het nieuws en je leest de krant, maar als je daar komt, zie je het met je eigen ogen en dan denk je: het is echt zoals je het op het nieuws ziet. Ze moeten het daar doen met heel weinig. Er zijn bijvoorbeeld geen autogarages. Ze staan gewoon midden op de weg de banden te verwisselen. Ze hebben daar geen mooie plastic tasje om spullen in te vervoeren. De vrouwen daar dragen dan ook alles op hun hoofd. Kinderen spelen gewoon met blote voeten op straat. Want als je geen schoenen hebt, kun je ze ook niet aandoen.'

CULTUURSHOCK

'De eerste dag had ik wel een cultuurshock, daarna merk je dat je heel makkelijk meekomt. En dat je denkt: oh ja, zo kan het ook. Ik leerde uiteindelijk van beide kanten. Ik kwam daar heel nuchter binnen, denkende dat er niet zoveel zou zijn. En dat klopte ook wel. Er was bijvoorbeeld geen leesplan. Daardoor zaten kinderen van 15 jaar in groep 6, puur omdat ze niet kunnen lezen. Elk jaar blijven ze zitten, totdat ze een keer kunnen lezen. Wij hebben toen vervolgens een plan bedacht om dat leesniveau omhoog te krijgen. We hebben leestesten bij alle leerlingen afgenomen en subgroepen gemaakt, waarin iedereen op hetzelfde niveau leesonderwijs krijgt aangeboden. Dus dat is een verandering die we teweeg hebben gebracht. Een Ghanese collega appte me toevallig laatst dat ze een leestest opnieuw bij een leerling had afgenomen en dat die vooruit was gegaan!'

HUTJE IN REGENWOUd

'En het kleuteronderwijs, daar verbaasde ik me echt over. Er is amper materiaal. Het leek meer een soort opvang. Alsof de kinderen alleen maar

de hele dag een beetje aan het rondhuppelen en spelen zijn. Wij hadden uit Nederland doppen verzameld en meegenomen om rekenonderwijs aan te bieden. Maar wat doen die kinderen als ze die doppen zien? Die gaan bouwen. Dat kan natuurlijk ook. Hoe mooi is dat! Je krijgt daar zo'n grote glimlach van, terwijl het hier hartstikke normaal is. Voor de peuters hadden we ballonnen meegenomen om aan te geven welke kleuren er bestaan en wat lucht met een ballon doet. Ze zijn drie kwartier zoet geweest met een ballon. Geweldig! Wat een andere wereld, wat een verschil. Gewoon door hele simpele dingen in te voeren. Dat zorgt ervoor dat ogen geopend worden. Die kinderen willen zo graag leren. Ze grijpen alle kansen die worden geboden.' Het is cliché, maar het geldt zeker ook voor Cindy; een reis als deze leert je waarderen wat je hebt. 'Ik was daar op huisbezoek bij een vrouw. En die had

eigenlijk niks. Ze woonde in een hutje van vier bij vier. Er was geen bank of bed, ze sliep op de grond. Ik vroeg haar of ze gelukkig was. Ze antwoordde: "Ja, natuurlijk ben ik gelukkig. Moet je eens kijken waar ik woon!" Ze woonde in het regenwoud en dat was inderdaad prachtig. Maar ze had helemaal geen bezittingen. Die mensen kijken daar helemaal niet naar. Die focussen op wat ze wel hebben: familie. En hun hutje in het regenwoud. Toen dacht ik: ik moet echt meer leren waarderen wat ik nu allemaal heb.'

EIGEN WERELDJE

Haar ervaringen bij terugkomst delen met familie, vrienden en haar leerlingen, bleek lastig. 'Ik heb het de eerste week wel geprobeerd in de klas, maar het

is heel moeilijk. De leerlingen kwamen er in de eerste week wel vaak op terug. Dan vroegen ze ernaar, of zeiden ze dat ze blij moesten zijn met hun leven hier. Maar daarna vervaagde dat. Je kunt wel steeds de vergelijking maken met Afrika, maar die kinderen kunnen dat amper plaatsen. Die zitten helemaal in hun eigen wereldje hier.'

Vóór de terugreis naar Nederland werden ze al voorbereid op die ervaring. 'Bij het afscheid werd al gezegd dat wat we tijdens de reis gezien, gevoeld en geroken hadden, we thuis niet zouden kunnen delen. Daarvoor moet je bij de reisgenoten zijn die het ook hebben meegemaakt. En dat is ook wel echt zo. Afgelopen zaterdag hadden we een terugkomdag en dan merk ik dat het heel fijn is om erover te kunnen praten met mensen die er ook geweest zijn. Dat kan ik zelfs niet met mijn eigen partner.' ■

